

به نام خدا
دانشگاه علوم پزشکی مشهد
طرح درس آناتومی تنه ۲ (نظری)

نام درس: آناتومی تنه ۲ - نظری

تعداد واحد: ۱/۵

فراگیران: دانشجویان پزشکی

مدرسین: اعضای هیئت علمی گروه علوم تشریح

هدف کلی: در پایان دوره دانشجو باید ساختارهای آناتومیک نواحی شکم و لگن را بداند.

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
اول	آشنایی با حفره شکمی و عضلات و عروق جدار شکم	فاسیاهای جدار قدامی شکم را توضیح دهد. اهمیت فاسیای سطحی شکم را مشخص نماید. عضلات جدار قدامی - طرفی شکم و اتصالات آنها را نام ببرد. موقعیت عضلات جدار قدامی - طرفی شکم را بیان نماید. عمل و عصب این عضلات را نام ببرد. موقعیت آپونوروز عضلات دیواره شکم را شرح دهد. اتصالات این آپونوروزها و اهمیت آنها را بیان نماید. عضلات جدار خلفی شکم، اتصالات، عمل و عصب آنها را نام ببرد. عروق و اعصاب جدارهای شکم و منشاء هر یک و مسیر آنها را مشخص نماید.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آناتومی سطحی و بالینی عضلات،	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
دوم	آشنایی با کانال اینگوئینال و اهمیت بالینی آن	موقعیت کانال اینگوئینال را مشخص نماید. سوراخ‌های این کانال و محل هر یک را شرح دهد. ساختمان‌های تشکیل دهنده هر یک از جداره‌های کانال را نام ببرد. محتویات کانال اینگوئینال را شرح دهد. نقاط ضعیف مربوط به کانال را توضیح دهد. عوامل موثر در تقویت کانال را توضیح دهد. فتق (هرنی) های مربوط به جدار شکم را شرح دهد. تفاوت فتق‌های این ناحیه را شرح دهد.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آسیب‌های کانال اینگوئینال	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
سوم	آشنایی با صفاق	موقعیت اعضاء داخل شکم را مشخص نماید. پرده صفاق و موقعیت آن را شرح دهد. صفاق جداری و احشایی را شرح دهد. نحوه قرارگیری صفاق در مقاطع ساژیتال و عرضی را شرح دهد. اعضاء داخل صفاقی، بین صفاقی و خلف صفاقی را مشخص نماید. چین های صفاقی از جمله اومنوم ها، مزوها و لیگامان ها را بیان نماید. امنوم ها و موقعیت هر یک و اتصالات آنها را شرح دهد موقعیت و وضعیت مزانترها را شرح دهد.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد هر نیلها ها و فضاهای صفاقی	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
چهارم	آشنایی با صفاق	موقعیت ساک بزرگ و ساک کوچک را شرح دهد. موقعیت و اهمیت سوراخ اپیپلوئیک را بیان نماید. فضاهای داخل حفره شکم را شرح دهد. اهمیت فضاهای داخل شکم را شرح دهد. کمپارتمنت های حفره صفاقی و اهمیت آنها را بیان نماید. وضعیت صفاق در پایین شکم و لگن را شرح دهد. رسس های تشکیل شده در حفره شکم را مشخص نماید. مختصری از چگونگی تکامل پرده صفاق را بیان نماید. عروق صفاق و نحوه عصب گیری آن را شرح دهد. اهمیت و کاربرد بالینی صفاق را شرح دهد. انواع و اهمیت برشهای جراحی ناحیه شکم و لگن را توضیح دهد.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد اهمیت صفاق در جراحی ها	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
پنجم	آشنایی با لوله گوارش	موقعیت مری شکمی و نحوه خونرسانی آنرا بیان نماید. آناتومی سطحی معده را بر اساس تقسیم بندی نواحی ۴ و ۹ گانه شکم مشخص نماید. وضعیت صفاق معده را توضیح دهد. قسمت های مختلف معده را مشخص نماید. مجاورات معده را شرح دهد. موقعیت ساک کوچک با معده را بیان نماید. ساختار های داخل معده را شرح دهد.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، و تحقیق در مورد آناتومی بالینی مری شکمی، معده و روده باریک	دکتر رجب زاده

			<p>موقعیت و اهمیت کار دیا و پیلور را توضیح دهد.</p> <p>عروق معده و تخلیه لنفاوی معده را نام ببرد.</p> <p>اعصاب معده را شرح دهد.</p> <p>تکامل جنینی معده را شرح دهد.</p> <p>قسمتهای مختلف روده باریک را مشخص نماید.</p> <p>آناتومی سطحی دئودنوم را بر اساس تقسیم بندی نواحی ۴ و ۹ گانه شکم مشخص نماید.</p> <p>وضعیت صفاق دئودنوم را توضیح دهد.</p> <p>قسمت های مختلف دئودنوم و مجاورات آنها را شرح دهد.</p> <p>بن بست های صفاقی اطراف دئودنوم را بیان نماید.</p> <p>عروق، لنف و اعصاب دئودنوم را مشخص نماید.</p> <p>اهمیت بالینی دئودنوم را بیان نماید.</p>		
--	--	--	--	--	--

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان	مدرس
ششم	آشنایی با لوله گوارش	<p>موقعیت ژوژونوم و ایلئوم در تقسیمات شکم را مشخص نماید.</p> <p>وضعیت صفاق ژوژونوم و ایلئوم را توضیح دهد.</p> <p>تفاوت های ژوژونوم و ایلئوم را مشخص نماید.</p> <p>عروق، لنف و اعصاب ژوژونوم و ایلئوم را بیان نماید.</p> <p>نحوه تکامل جنینی روده باریک را شرح دهد.</p> <p>اهمیت آناتومی بالینی روده باریک را بیان نماید.</p> <p>آناتومی رادیولوژیک مری شکمی، معده و روده باریک را بیان نماید.</p> <p>بخش های مختلف روده بزرگ (کولون) را مشخص نماید.</p> <p>موقعیت سکوم در تقسیمات شکمی را مشخص نماید.</p> <p>وضعیت صفاق سکوم را توضیح دهد.</p> <p>مجاورات سکوم را شرح دهد.</p> <p>عروق، لنف و اعصاب سکوم را بیان نماید.</p> <p>موقعیت و صفاق آپاندیس را شرح دهد.</p> <p>انواع واریاسیون های آپاندیس را توضیح دهد.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آپاندیسیت	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان	مدرس
هفتم	آشنایی با لوله گوارش	<p>موقعیت قسمت های مختلف انواع کولون را شرح دهد.</p> <p>مجاورات بخش های مختلف کولون شکمی را توضیح دهد.</p> <p>عروق، مسیر تخلیه لنف و اعصاب کولون شکمی را بیان نماید.</p> <p>موقعیت کبد را در تقسیمات شکم آن را مشخص نماید.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آسیب های کبد	دکتر رجب زاده

			<p>وضعیت صفاق کبد را مشخص نماید. دروازه کبدی و ساختمان های آن را شرح دهد. رباط های کبد را توضیح دهد. مجاورات کبد را نام ببرد. مجاری کبدی را مشخص نماید. لب های کبد و اهمیت آنها را بیان نماید. عروق و اعصاب کبد را بیان نماید.</p>		
--	--	--	--	--	--

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان	مدرس
هشتم	آشنایی با غدد گوارش	<p>موقعیت کیسه صفرا را در تقسیمات شکم و صفاق آن را مشخص نماید. مجاورات کیسه صفرا را نام ببرد. مجاری تخلیه کننده صفرا را شرح دهد. موقعیت پانکراس را در تقسیمات شکم و صفاق آن را مشخص نماید. قسمت های مختلف پانکراس را نام ببرد. مجاورات پانکراس را نام ببرد. مجاری پانکراس را مشخص نماید. موقعیت بخش آندوکراین در پانکراس را مشخص نماید. عروق و اعصاب پانکراس را بیان نماید. موقعیت طحال را در تقسیمات شکم و صفاق آن را مشخص نماید. مجاورات طحال را نام ببرد. عروق و اعصاب طحال را بیان نماید. اهمیت بالینی و رادیولوژیک آناتومی کیسه صفرا و طحال را توضیح دهد.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد ورود سنگ های کیسه صفرا به داخل روده باریک	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان	مدرس
نهم	آشنایی با کلیه ها و غدد فوق کلیوی (آدرنال)	<p>موقعیت آناتومیک و آناتومی سطحی کلیه های راست و چپ و نحوه صفاق آن را توضیح دهد. سینوس کلیوی و عناصر ناف کلیه ها را شرح دهد. ساختار داخلی کلیه ها را شرح دهد. مجاورات قدامی و خلفی کلیه های راست و چپ را نام ببرد. پوشش های اطراف کلیه را بیان نماید. نحوه خونرسانی، تخلیه لنفاوی و عصب دهی کلیه ها را شرح دهد. مسیر جمع آوری و خروج ادرار را توضیح دهد. موقعیت حالب شکمی، مسیر و مجاورات مهم آن را نام ببرد. موقعیت تنگی های حالب و اهمیت آن را مشخص</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد انواع آسیب های کلیه و اهمیت سنگ های ادراری	دکتر رجب زاده

			<p>نماید.</p> <p>نحوه تکامل جنینی کلیه ها را بیان نماید.</p> <p>موقعیت آناتومیک و آناتومی سطحی غدد فوق کلیوی راست و چپ و نحوه صفاق آنها را توضیح دهد.</p> <p>مجاورات غدد آدرنال را نام ببرد.</p> <p>نحوه خونرسانی، تخلیه لنفاوی و عصب دهی غدد فوق کلیوی را شرح دهد.</p> <p>نحوه تکامل جنینی غدد فوق کلیوی را بیان نماید.</p> <p>اهمیت بالینی و رادیولوژیک آناتومی کلیه ها و غدد فوق کلیوی را توضیح دهد.</p>	
--	--	--	---	--

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
دهم	آشنایی با عروق خونی و لنفاوی و اعصاب شکم	<p>موقعیت آئورت شکمی را شرح دهد.</p> <p>مجاورات آئورت را نام ببرد.</p> <p>شاخه های جدا شده از آئورت شکمی را نام ببرد.</p> <p>مسیر هر یک از شاخه ها و خون رسانی هر عضو از شاخه مربوطه را نام ببرد.</p> <p>چگونگی شکل گیری بزرگ سیاهرگ زیرین را شرح دهد.</p> <p>مجاورات سیاهرگ را نام ببرد.</p> <p>انشعابات این سیاهرگ را نام ببرد.</p> <p>سیاهرگ پورت و مجاورت آن را شرح دهد.</p> <p>اناستوموز های پورتو - کاوا، محل و اهمیت آن را نام ببرد.</p> <p>وضعیت تنه سمپاتیک در شکم را مشخص نماید.</p> <p>مجاورات آن را نام ببرد.</p> <p>چگونگی ارتباط اعصاب نخاعی با تنه سمپاتیک را مشخص نماید.</p> <p>نحوه توزیع اعصاب سمپاتیک را در شکم مشخص کند.</p> <p>شبکه های عصبی را در شکم شرح دهد.</p> <p>توزیع اعصاب از این شبکه ها به اعضاء را شرح دهد.</p> <p>موقعیت عصب واگ را در شکم مشخص نماید.</p> <p>چگونگی عصب دهی اعصاب پاراسمپاتیک در شکم را شرح دهد.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آنستاموزهای شریانی و وریدی لوله گوارشی و نیز آناتومی سطحی و بالینی شبکه های عصبی	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
یازدهم	آشنایی با استخوان بندی، مفاصل و عضلات لگن	<p>نحوه در جا گذاری و موقعیت آناتومیک استخوان هیپ را مشخص نماید.</p> <p>قسمت های مختلف این استخوان را نام ببرد.</p> <p>ویژگی های دقیق استخوانی هر بخش را مشخص نماید.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آناتومی سطحی و	دکتر رجب زاده

	شکستگی های لگن		<p>ویژگی های مختلف استخوان خاجی و دنبالچه را نام ببرد.</p> <p>چگونگی مفصل شدن این استخوان ها را توضیح دهد.</p> <p>انواع لگن و مشخصه های کلی هر یک را نام ببرد.</p> <p>اقطار، زوایا، محور ها و سطوح لگن را توضیح دهد.</p> <p>دهانه های ورودی و خروجی لگن را مشخص نماید.</p> <p>اقطار هر یک و نحوه اندازه گیری آنها را توضیح دهد.</p> <p>نحوه مفصل شدن استخوان های ناحیه لگن را شرح دهد.</p> <p>رباط های مهم مفاصل و اهمیت آنها را نام ببرد.</p> <p>عضلات و موقعیت هر یک از عضلات دیواره عقبی و طرفی لگن را مشخص نماید.</p> <p>اتصالات، عمل و عصب هر عضله را نام ببرد.</p> <p>موقعیت دیافراگم لگنی و بخش های مختلف آن را نام ببرد.</p> <p>اتصالات، عمل و عصب عضلات دیافراگم لگنی را نام ببرد.</p> <p>عضله لواتور آبی اهمیت و نقش آن را شرح دهد.</p> <p>فاشیاهای مختلف ناحیه لگن را مشخص نماید.</p> <p>اتصالات فاشیاهای این ناحیه را توضیح دهد.</p> <p>آناتومی بالینی دیافراگم لگنی را توضیح دهد.</p>	
--	-------------------	--	--	--

مدرس	فعالیت های دانشجویان	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	اهداف ویژه	هدف کلی	جلسه
دکتر رجب زاده	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد حفرات اطراف رکتوم و کانال آنال	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	<p>موقعیت کولون های ایلیاک و سیگموئید و نحوه قرار گیری صفاق آنها را مشخص نماید.</p> <p>موقعیت رکتوم و صفاق آن را مشخص نماید.</p> <p>مجاورات رکتوم را نام ببرد.</p> <p>قسمت های مختلف رکتوم را توضیح دهد.</p> <p>موقعیت کانال آنال را شرح دهد.</p> <p>مجاورات کانال آنال را نام ببرد.</p> <p>قسمت های مختلف کانال آنال را نام ببرد.</p> <p>موقعیت حفره ایسکیوآنال (ایسکیورکتال) را مشخص نماید.</p> <p>مجاورات حفره ایسکیورکتال را نام ببرد.</p> <p>محتویات حفره را نام ببرد.</p> <p>موقعیت مثانه و صفاق آن را شرح دهد.</p> <p>سطوح و قسمت های مثانه را مشخص نماید.</p> <p>مجاورات مثانه در دو جنس را نام ببرد.</p> <p>موقعیت اورترا در دو جنس را شرح دهد.</p> <p>آناتومی بالینی و رادیولوژیک احشاء لگنی را شرح دهد.</p>	آشنایی با احشاء لگنی	دوازدهم

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
سیزدهم	آشنایی با دستگاه تناسلی در مرد	<p>قسمت های مختلف دستگاه تناسلی در مرد را نام ببرد.</p> <p>موقعیت هر بخش را مشخص و مجاورات مهم را نام ببرد</p> <p>مسیر عبور اسپرم را در این دستگاه توضیح دهد.</p> <p>غدد این دستگاه، اهمیت و موقعیت هر یک را شرح دهد</p> <p>لایه های مختلف کیسه بیضه را نام ببرد.</p> <p>موقعیت بیضه ها را در کیسه بیضه مشخص نماید.</p> <p>مجاری سمینی فرس، مستقیم، شبکه بیضه و افرنت را شرح دهد.</p> <p>موقعیت اپیدیدیم را مشخص نماید.</p> <p>قسمت های مختلف اپیدیدیم را نام برد.</p> <p>طناب اسپرماتیک و مسیر آن را مشخص نماید.</p> <p>محتویات طناب اسپرماتیک را نام ببرد.</p> <p>مجرای دفران را شرح دهد.</p> <p>موقعیت و مجاورات کیسه منوی را شرح دهد.</p> <p>چگونگی تشکیل مجرای انزالی را توضیح دهد.</p> <p>موقعیت و مجاورات غده پروستات را شرح دهد.</p> <p>مجاورات غده را نام ببرد.</p> <p>مجاری غده را بیان نماید.</p> <p>غدد بولبواورترا و موقعیت آن را شرح دهد.</p> <p>پنیس و فاشیاهای آن را مشخص نماید.</p> <p>عروق و اعصاب آن را نام ببرد.</p> <p>اجسام مختلف آن را توضیح دهد.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد آناتومی بالینی و ناباروری مردان	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت‌های دانشجویان	مدرس
چهاردهم	آشنایی با دستگاه تناسلی در زن	<p>بخش های مختلف دستگاه تناسلی در زن را نام ببرد.</p> <p>موقعیت تخمدان و صفاق آن را شرح دهد.</p> <p>ساختمان های درونی تخمدان را در قبل و بعد از بلوغ توضیح دهد.</p> <p>این ساختمان ها را در زمان های مختلف یک سیکل و بارداری شرح دهد.</p> <p>موقعیت لوله رحم و صفاق مربوط به آن را شرح دهد.</p> <p>بخش های مختلف لوله رحم را نام ببرد.</p> <p>آناتومی بالینی تخمدان و لوله رحم را شرح دهد.</p> <p>موقعیت رحم و صفاق آن را شرح دهد.</p> <p>قسمت های مختلف رحم را نام ببرد.</p> <p>رباط های مختلف مرتبط با رحم و سرویکس و اهمیت هر یک را مشخص نماید.</p> <p>مجاورات رحم و سرویکس را نام ببرد.</p> <p>زواجا و محور های مختلف رحم و سرویکس و اهمیت هر یک را شرح دهد.</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد عوامل ناباروری در زنان	دکتر رجب زاده

			بخش های مختلف داخل رحم را مشخص نماید. موقعیت واژن را مشخص نماید. مجاورات مهم آن را نام ببرد. بخش های مختلف اکسترنال ژنیتال را توضیح دهد. اهمیت آناتومی بالینی و رادیولوژیک سیستم تناسلی زن را بیان نماید.	
--	--	--	---	--

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان	مدرس
پانزدهم	آشنایی با ناحیه پرینه	موقعیت ناحیه پرینه را مشخص نماید. چگونگی تقسیم بندی ناحیه پرینه را توضیح دهد. عضلات مختلف ناحیه پرینه را نام ببرد. اتصالات، عمل و عصب این عضلات را نام ببرد. فاشیاهای ناحیه پرینه را نام ببرد. موقعیت این فاشیاهای را مشخص نماید. اتصالات فاشیاهای پرینه را مشخص نماید. اهمیت جسم پرینه را توضیح دهد. موقعیت فضای پرینه سطحی و محتویات آن را شرح دهد. موقعیت فضای پرینه عمقی و محتویات آن را شرح دهد.	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد اهمیت پرینه در زایمان	دکتر رجب زاده

جلسه	هدف کلی	اهداف ویژه	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان	مدرس
شانزدهم	آشنایی با عروق لگن	موقعیت سرخرگ اصلی لگن (ایلیاک داخلی) را مشخص نماید. شاخه های این سرخرگ موقعیت و مسیر هر یک را نام ببرد. مجاورات سرخرگ مهم را نام ببرد. موقعیت، انشعابات سیاهرگ ایلیاک داخلی را شرح دهد. چگونگی تخلیه لنفاوی اعصاب ناحیه لگن را توضیح دهد. موقعیت اعصاب سوماتیک و اتونومیک ناحیه لگن را توضیح دهد. عصب دهی پوستی ناحیه لگن و شاخه های هر یک را نام ببرد. نحوه توزیع اعصاب سمپاتیکی و پاراسمپاتیکی اعصاب لگن را شرح دهد. شبکه های عصبی اتونومیک ناحیه لگن و چگونگی تشکیل آنها را شرح دهد. دستگاه تناسلی زن را شرح دهد	سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاورپوینت	پاسخ به سوالات، تحقیق در مورد اهمیت عروق و اعصاب لگن و بیحسی های موضعی	دکتر رجب زاده

ارزشیابی:

آزمون های بدون اطلاع قبلی و پرسش های شفاهی

امتحان میان ترم تا پایان مبحث لوله گوارش

آزمون های بدون اطلاع قبلی و پرسش های شفاهی

امتحان پایان ترم مباحث غدد گوارشی، عروق خونی و اعصاب شکم و مبحث لگن

مجموعاً ۸ نمره

مجموعاً ۱۲ نمره

References:

1- Richard S. Snell, Clinical anatomy for medical students

آخرین چاپ

2- Richard L. Drake et al, Gray s Anatomy for Students

آخرین چاپ